

Resursfördelningsmodell

**för fritidshem i förskoleklass, grundskola
och grundsärskola**

Norrtälje kommun

Förslag till barn- och skolnämnden
2023-04-17

Gäller från 2024-01-01

NORRTÄLJE
KOMMUN

Innehåll

1. Syftet med resursfördelningsmodellen	2
2. Resursfördelningsmodellen i översikt	3
3. Grundresurs.....	3
3.1. Allmän om grundresurs	3
3.2. Beräkning av grundbeloppet	4
4. Tilläggsbelopp per elev	5
4.1. Nivå tillägg för elever i grundsärskolan	5
4.2. Omfattande behov av särskilt stöd	6
5. Momskompensation	6
6. Särskild verksamhet	7
6.1. Naturcentrum.....	7
7. Månadsavräkning och utbetalning	7
8. Övrigt avseende fristående verksamheter	7

1. Syftet med resursfördelningsmodellen

Resursfördelningsmodellen ger förutsättningar för likvärdig och konkurrensneutral fördelning mellan kommunala och fristående aktörer på ett spårbart och uppföljningsbart sätt. Modellen utgår ifrån Skollagen och kommunfullmäktiges mål, ska vara stabil över tid men också möjliggöra anpassning till hastigt uppkomna behov och prioriteringar. Modellen skapar en tydligare ekonomistyrning, bidrar till god ekonomisk hushållning och uppmuntrar till effektiv användning av resurserna och ökad kostnadsmedvetenhet.

Grundresursen beräknas utifrån den av kommunfullmäktige beslutade budgeten för de olika verksamheterna. Grundresursen består av ett grundbelopp per barn/elev. För vissa verksamheter, dock ej fritidshem, fördelas även delar inom grundresurserna om genom ett strukturtillägg som varierar beroende på den socioekonomiska strukturen för respektive enhet. Syftet med strukturtillägget är att i de berörda verksamhetsformerna kompensera för de systematiska skillnaderna mellan elevgrupperna. För skolor med undervisning begränsad till elever i behov av särskilt stöd, så kallade resursskolor, utgår ett förhöjt grundbelopp.

Skollagen (1 kap. 4 §) anger att "I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen".

Avsikten är att resurserna ska fördelas dit behoven är störst för att skapa förutsättningar för en mer likvärdig förskola och skola. Grunden i likvärdighet utgår ifrån en basnivå som tar höjd för alla barns och elevers rätt till omsorg och undervisning av god kvalitet och utifrån det kompensatoriska uppdraget ges möjlighet att lyckas.

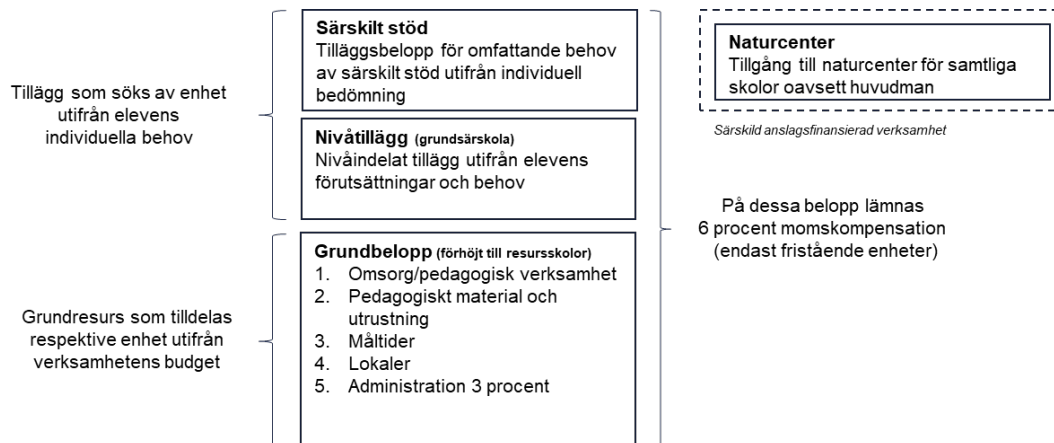
I resursfördelningsmodeller fördelas även ett tilläggsbelopp till vissa små förskole- och grundskoleenheter utanför kommunens större befolkningscentra, resurser för särskilda verksamheter som är anslagsfinansierade, med mera.

I resursfördelningsmodellen ingår även de individuellt inriktade tilläggsbeloppen som efter prövning kan utgå utöver grundresursen, till exempel resurser för elever med omfattande behov av särskilt stöd.

I detta dokument anges inte några faktiska ersättningsnivåer. Dessa fastställs utifrån denna modell i årliga beslut kring ersättning till förskole- och skolverksamheter i Norrtälje kommun.

2. Resursfördelningsmodellen i översikt

Resurserna till fritidshemsverksamheten fördelas enligt följande översiktliga modell

Modellen består av en rad olika delar som tillsammans utgör de samlade resurserna för följande verksamheter:

- Fritidshemsverksamhet för elever i förskoleklass
- Fritidshemsverksamhet för elever i grundskolan 7–9 år
- Fritidshemsverksamhet för elever i grundskolan 10–12 år
- Fritidshemsverksamhet för elever i grundsärskolan 7–9 år
- Fritidshemsverksamhet för elever i grundsärskolan 10–12 år
- Fritidshemsverksamhet för elever i förskoleklass i resursskolor
- Fritidshemsverksamhet för elever i grundskolan 7–9 år i resursskolor
- Fritidshemsverksamhet för elever i grundskolan 10–12 år i resursskolor

Grundbeloppet differentieras efter verksamhet och ålder enligt ovan. Nivå tillägg utgår endast till fritidshem riktade till grundsärskolan. För elever vid så kallade resursskolor utgår förhöjt grundbelopp¹.

3. Grundresurs

3.1. Allmän om grundresurs

3.1.1 Skolor med undervisning begränsad till elever i behov av särskilt stöd

Norrtälje kommun har beslutat om ett särskilt förhöjt grundbelopp per elev även till fritidshemsverksamheten vid skolor med undervisning begränsad till elever i behov av särskilt stöd, så kallade resursskolor.

För att vara berättigad till det förhöjda grundbeloppet måste den aktuella skolenheten begränsa sitt mottagande till att endast avse elever som är i behov av särskilt stöd enligt skollagen 9 kap. 15 §, 9 kap. 17 §, 10 kap. 31a § respektive 10 kap. 35 § och att samtliga elever på skolan har beslut om åtgärdsprogram.

¹ Särskilda undervisningsgrupper, som ibland kallas resursskolor, hanteras inom ramen för särskilt stöd.

Det högre grundbeloppet lämnas oavsett vilken typ av huvudman som bedriver verksamheten. Huvudmannen intygar en gång per år enligt fastställd rutin att skolan har status av resursskola. Det förhöjda grundbeloppet utgår då för alla elever vid skolan som är inskrivna i fritidshemsverksamheten. Det förhöjda grundbeloppet utbetalas tidigast från och med den första dagen i det kvartal som intygandet inkommit.

Vidare villkor för förhöjt grundbelopp är att samtliga elever enligt åtgärdsprogram har en anpassad lärmiljö och att skolan har utökade kostnader vad avser exempelvis lärartäthet och relevant specialistkompetens. Barn- och utbildningskontoret ska också ges möjlighet till insyn för att kontrollera detta genom platsbesök eller inhämtande av underlag.

3.1.2 Föräldraavgifter

I Norrtälje kommun tillämpas maxtaxa. Samtliga belopp gällande förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem avser så kallad "bruttopen", det vill säga exklusive avdrag för fritidshems- och barnomsorgsavgift då Norrtälje kommun tar in dessa avgifter även från vårdnadshavare med barn i fristående verksamhet.

3.2. Beräkning av grundbeloppet

3.2.1 Budgeten utgör basen för grundbeloppet

Kommunfullmäktige fastställer beloppen för grundresursen utifrån beslutad budget för de olika verksamheterna. Grundresursen fördelas med ett lika stort belopp per barn/elev i respektive åldersgrupp.

Budgetpost	Kostnaderna avser
Omsorg och pedagogisk verksamhet	Kostnader för skolas rektor eller andra anställda med ledningsuppgifter, personal i den pedagogiska verksamheten och omsorgen, stödåtgärder till barn eller elever, kompetensutveckling av personalen och liknande kostnader
Pedagogiskt material och utrustning	Pedagogiskt material och utrustning avse kostnader för lek- och lärprodukter, maskiner som används i verksamheten, studiebesök och liknande kostnader
Måltider	Personal, livsmedel, transporter, förbrukningsmaterial, viss administration
Administration	Ersätts med ett schablonbelopp om tre procent av grundbeloppet, för pedagogisk omsorg en procent. Se även avsnitt 3.2.2 nedan.
Lokalkostnader	Fritidshemsverksamheten bedrivs oftast i integrerad form i grundskolans/grundsärskolans lokaler. Lokalersättningen för fritidshemmet lämnas därför som del i grundbeloppet för grundskola (inklusive förskoleklass) respektive grundsärskolan.
Mervärdesskatt	Till fristående enheter lämnas momskompensation med en schablon på 6 procent av det totala bidragsbeloppet (grundbelopp och i förekommande fall tilläggsbelopp). Se även avsnitt 6 nedan.

3.2.2 Administration

Resurser till administration avser till exempel ledning, styrning och gemensamma kostnader och utgår med tre procent av det totala grundbeloppet. Den fristående verksamheten ersätts på samma villkor som den kommunala.

Resursen i kommunal verksamhet används för att finansiera exempelvis förvaltningsledning för egen regi och nämndens särskilda satsningar, men kan också användas som reserv för oförutsedda behov/händelser.

3.2.3 Statsbidrag

Statsbidrag hanteras på olika sätt beroende på vilken typ av statsbidrag det handlar om.

3.2.3.1 Generella statsbidrag

Generella statsbidrag ingår i grundresursen. I enlighet med den statliga finansieringsprincipen får Norrtälje kommun en kompensation från staten i form av generella statsbidrag för att finansiera de nya uppdrag och åtaganden som staten ger kommunen.

Kommunen har rätt att prioritera hur intäkterna ska fördelas mellan nämnder och uppdrag vilket innebär att de generella statsbidragen inte är öronmärkta för respektive uppdrag. De statliga bidragen är som en följd av detta medräknade i grundresursen som kommunfullmäktige tilldelar barn- och skolnämnden och ingår i de ersättningar som kommunen beslutar om.

Några exempel är:

- Utökad undervisning i matematik årskurs 1–3 samt årskurs 4–6
- PRAO i åk 8 och 9
- Allmän förskola 3-åringar
- Fler nationella prov

3.2.3.2 Statsbidrag som endast kommuner kan ansöka om

Här avses statsbidrag som endast kommuner kan ansöka om och som ingår i grundresursen. Statsbidragen avser alla barn/elever och verksamheter i kommunen, oavsett huvudman.

Några exempel är:

- Kvalitetssäkrande åtgärder (personalkostnader i kommunal och fristående förskola samt fritidshem)
- Papperslösa barn
- Bidrag för barn och elever i kommunen som har folkbokföringsadress i ett EU/EES-land eller Storbritannien.

3.2.3.3 Statsbidrag för riktade satsningar

Statsbidrag för riktade satsningar, till exempel för likvärdig skola och minskade barngrupper i förskolan, söks direkt av respektive huvudman och avser att finansiera ett specifikt ändamål eller uppdrag. Dessa ingår inte i grundresursen.

4. Tilläggsbelopp per elev

4.1. Nivå tillägg för elever i grundsärskolan

Nivåindelningen i fritidshemmet följer respektive elevs nivåplacering i grundsärskolan. Varje elev i grundsärskolan placeras i en av fem behovsgrupper enligt kriterier som är oberoende av vilken huvudman som bedriver verksamheten. Vilken behovsgrupp en elev placeras i baseras

på hemkommunens utredning om mottagandet i grundsärskolan. Utöver detta kan en huvudman ansöka om tilläggsbelopp för särskilt stöd.

Tilläggsbeloppen i nivåtillägget bedöms vara väl avvägda mot de behov eleven inom respektive nivå har för att kunna tillgodogöra sig undervisning enligt grundsärskolans läroplan. För nivå 1 lämnas inget nivåtillägg och för nivå 5 fastställs nivåtillägget genom särskild handläggning.

Behovsgrupp	Intellektuell funktionsnedsättning	Funktionsnedsättningar eller svårigheter	Tilläggsbelopp fritidshem
Nivå 1	Lindrig	Elever utan ytterligare funktionsnedsättningar eller svårigheter	Inget nivåtillägg lämnas
Nivå 2	Lindrig Måttlig	Elever med funktionsnedsättningar eller svårigheter av lätt grad	Fastställt tilläggsbelopp nivå 2
Nivå 3	Lindrig Måttlig Grav	Elever med funktionsnedsättningar eller svårigheter av måttlig grad	Fastställt tilläggsbelopp nivå 3
Nivå 4	Lindrig Måttlig Grav	Elever med funktionsnedsättningar eller svårigheter av svår grad	Fastställt tilläggsbelopp nivå 4
Nivå 5	Särskild handläggning	Elever med extraordinärt komplicerade svårigheter till följd av funktionsnedsättningar och eller/andra svårigheter	Särskild handläggning

Tilläggsbeloppet för respektive nivå ovan fastställs i det årliga beslutet kring ersättning till pedagogiska verksamheter i Norrtälje kommun.

4.2. Omfattande behov av särskilt stöd

Skollagen anger att elever som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling ska ges det stöd som deras speciella behov kräver.

Ett tilläggsbelopp ska därför lämnas för elever som har ett omfattande behov av särskilt stöd. Tilläggsbeloppet bestäms individuellt utifrån elevens behov. Ansökan om tilläggsbelopp sker hos Centrala barn- och elevhälsan hos Norrtälje kommuns elevhälsa.

Hemkommunen är inte skyldig att betala tilläggsbelopp för en elev, om betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för kommunen.

Resurserna för tilläggsbelopp för omfattande behov av särskilt stöd finns i sin helhet på barn- och skolnämnden och volymjusteras årligen utifrån förändrat barn- och elevantal i budgeten.

För kommunala förskolor utgår tilläggsbeloppet i form av ett verksamhetsstöd.

5. Momskompensation

För den fristående verksamheten utgår enligt schablon ett momspålägg med sex procent av bidragsbeloppet (grundbelopp och samtliga tillägg som lämnas till respektive verksamhet/enhet) för att kompensera för att de är momsbefriade och därför inte har rätt att lyfta av den ingående momsen.

6. Särskild verksamhet

Huvudprincipen är att all verksamhet ska fördelas och bekostas av grundresursen. Vissa verksamheter kan dock till följd av sitt särskilda uppdrag ha väsentligt högre kostnader eller ha svårt att beräkna en kostnad per barn/elev att fördelas via grundresurs. Särskilda resurser behöver då riktas till denna verksamhet och den är därmed anslagsfinansierad. Dessa verksamheter riktar sig till både den kommunala och den fristående verksamheten.

6.1. Naturcentrum

Som del i undervisningen erbjuds samtliga fritidshem att ta del i verksamhet på ett Naturcentrum med deltagare, natur och hållbarhet i fokus. Verksamheten omfattar samtliga kommunala och fristående fritidshem och fritidshem belägna i Norrtälje kommun. Anslaget räknas inte in i grundbeloppet för fritidshem.

7. Månadsavräkning och utbetalning

Grundresursen betalas ut månadsvis utifrån antal inskrivna barn/elever. Vid årets slut kompenseras barn- och skolnämnden för eventuella volymavvikelser beroende på om det funnits fler eller färre barn/elever i verksamheten än budgeterat.

I förskoleklass, grundskola, grundsärskola och fritidshem, där utbildning påbörjas i augusti, görs avstämning och utbetalning i september månad vilket även reglerar ersättningen för juli och augusti månad, innevarande år.

Till fristående enheter betalas grundresursen ut utan omräkning till respektive enhet.

För den kommunala verksamheten har barn- och skolnämnden ansvar för att göra de eventuella omfördelningar eller särskilda satsningar som anses nödvändiga för att säkra verksamhetens utveckling, goda resultat och barns och elevers rätt till en likvärdig skola.

8. Övrigt avseende fristående verksamheter

Den kommun där en fristående skola som anordnar fritidshem är belägen har rätt till insyn i verksamheten så att kommunen ska kunna fullgöra sina skyldigheter enligt Skollagen (2010:800) och tillgodose allmänhetens behov av insyn. Barn- och skolnämnden handlägger även administrationen av bidragen till dessa.